

Reactie Yonder op de herziening van de bekostiging van het mbo

Steun voor de voorgestelde richting

Yonder onderschrijft het doel en de hoofdlijnen van de voorgestelde herziening van de mbo-bekostiging. Wij verwachten dat de aanpassingen bijdragen aan de stabiliteit en verdere ontwikkeling van het mbo. Een beter voorspelbare bekostiging geeft instellingen meer ruimte om vanuit hun maatschappelijke opdracht te investeren in goed en toegankelijk onderwijs en in samenwerking met regionale partners.

Wij ondersteunen de invoering van een vaste voet, de specifieke ondersteuning van krimpregio's en het bieden van maatwerk. Ook kunnen wij ons vinden in het terugbrengen van het aantal prijsfactoren en het gericht inzetten van middelen voor maatschappelijke opgaven. Bij de verdere uitwerking vragen wij aandacht voor de positie van instellingen die aan krimpregio's grenzen en voor een efficiënt verantwoordingsregime. We zien de herziening in totaliteit wel als een beleidsarme herverdeling van middelen.

Een stabiele basis en een eenvoudiger model

De vaste voet vermindert de afhankelijkheid van schommelingen in studentenaantallen. Dat sluit aan bij de praktijk waarin kosten voor personeel, huisvesting en onderwijsvoorzieningen slechts geleidelijk kunnen worden aangepast. Voor Yonder is die voorspelbaarheid van belang om meerjarige keuzes te kunnen maken over onderwijsontwikkeling en investeringen. De vaste voet ondersteunt daarmee de continuïteit van het onderwijs en de ruimte om het aanbod verder te ontwikkelen.

Het terugbrengen van zeven naar drie prijsfactoren maakt de systematiek overzichtelijker en beter uitlegbaar. Wij steunen deze vereenvoudiging, waarbij het onderscheid tussen opleidingen met verschillende kostenniveaus behouden blijft. Ook de ruimte voor maatwerk en de voorziene maatregelen om onbedoelde of te grote negatieve herverdeeffecten te beperken, passen bij een zorgvuldige invoering.

Oog voor krimpregio's en aangrenzende instellingen

Wij begrijpen en ondersteunen de keuze om extra middelen beschikbaar te stellen voor regio's waar sterke studentendaling de toegankelijkheid van het mbo onder druk zet. Het behoud van een bereikbaar onderwijsaanbod heeft betekenis voor studenten, werkgevers en de leefbaarheid van deze regio's. Verschillen in regionale omstandigheden rechtvaardigen daarom een gerichte inzet van middelen.

Tegelijkertijd kan de afbakening van krimpregio's lastig uitpakken voor instellingen die aan deze regio's grenzen. Verzorgingsgebieden van instellingen en de bewegingen van studenten vallen niet vanzelfsprekend samen met de gekozen regiogrenzen. Instellingen kunnen daardoor deels dezelfde toegankelijkheidsopgave bedienen, terwijl zij verschillend worden bekostigd. Wij vragen om deze grenssituaties expliciet te betrekken bij de verdere uitwerking en monitoring en waar nodig passend

Documentsoort: Memo
Auteur: Ivo Wetters
Datum: 10 september 2026
Doelgroep: Vaste commissie voor OCW van de Tweede Kamer

maatwerk te bieden. De effecten op het gezamenlijke regionale onderwijsaanbod verdienen daarbij aandacht.

Gerichte middelen met een eenvoudige verantwoording

Yonder ondersteunt het aanbrengen van meer focus in de gerichte geldstroom. Een beperkt aantal duidelijke maatschappelijke doelen kan helpen om middelen doelgericht in te zetten en regionale samenwerking te versterken. Daarbij is het belangrijk dat instellingen voldoende ruimte houden om de aanpak te laten aansluiten op de behoeften van studenten en de regionale arbeidsmarkt.

Wij vragen om bij de uitwerking zoveel mogelijk voort te bouwen op bestaande samenwerkingsverbanden, plannen en verantwoordingspraktijken. Maak gebruik van beschikbare gegevens en sluit de verantwoording waar mogelijk aan op de reguliere jaarverslaggeving. Beperk aanvullende overlegstructuren, afzonderlijke rapportages en dubbele informatieverzoeken. Heldere afspraken vooraf over doelen, besteding en een beperkt aantal passende indicatoren kunnen een doelmatige verantwoording ondersteunen.

Voor Yonder is de praktische uitvoerbaarheid een wezenlijk onderdeel van de herziening. De gerichte middelen moeten zoveel mogelijk ten goede komen aan het onderwijs en de ondersteuning van studenten. Een proportioneel verantwoordingsregime helpt voorkomen dat een onevenredig deel van de middelen en personele inzet opgaat aan overleg en administratie. Wij vragen de commissie deze uitvoerbaarheid nadrukkelijk mee te wegen bij de verdere behandeling van de voorstellen.

Liz Chermin,

Voorzitter College van Bestuur Yonder